

Olhavan koulun lakkauttaminen / prosessin aikataulutus / Olhavan koulun raportin ja lakkauttamisesityksen käsittely ja asian siirtäminen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston käsiteltäväksi/ oikaisuvaatimus / lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Opetvarh 30.03.2023 § 31

Valmistelija vs. sivistysjohtaja Jari-Jukka Jokela

lin kunnanvaltuusto lakkautti Olhavan koulun kokouksessaan 1.11.2021 (§183). Kunnanvaltuuston päätöksestä tehtiin kolme valitusta hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeus antoi asiassa kumoamispäätöksen 15.11.2022. Päätöksessään hallinto-oikeus totesi, että lin kunta ei ole toteuttanut hallintolain 41§:n perusteella kuuluvaa tiedottamisvelvollisuuttaan ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien varaamisvelvollisuutta riittävästi.

lin kunnan opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on kokouksessaan 26.1.2023 päättänyt perustaa Olhavan koulun päätösprosessin valmistelua varten työryhmän, johon se nimesi lautakunnan edustajiksi Minna Paakkolan, Leena Tiiron ja Pekka Koskelan sekä viranhaltijoista sivistysjohtaja Tuomo Lukkarin. Lisäksi lautakunta pyytää kunnanhallitusta nimeämään työryhmään edustajansa. Kunnanhallitus ei nimennyt työryhmään edustajaansa (kh 13.2.23 §47).

Työryhmän tehtäväksi lautakunta määritteli seuraavaa:

- valmistella Olhavan koulun päätösprosessia opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan ja kunnanvaltuuston käsittelyä varten
- päivittää olemassa olevat aineistot ja tiedot
- aloittaa koulun lakkauttamiseen liittyvät osallisuus- ja kuulemistoimet
- antaa valmistelutyönsä ja esityksensä tiedoksi opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle maaliskuun 2023 kokouksessa

Lautakunnan 26.1.23 kokouksessa perustettu työryhmä kokoontui 2.3.23. Kokouksessa todettiin prosessin nykytilanne sekä käytiin läpi Kuntaliiton laatima asiakirja "Päätöksentekomenettely kouluverkon muutoksissa". Työryhmä päätti, että ko. asiakirjassa mainittua tarkastelusuunnitelmaa käytetään ohjenuorana Olhavan koulun prosessissa vuonna 2023.

Edellä mainitussa asiakirjassa todetaan:

Kouluverkkosuunnitelmassa tai -selvityksessä tarkastellaan yleisesti mm. seuraavia seikkoja:

- kunnan taloudellinen tilanne ja sen kehitys
- opetustoimen käyttötalous ja investoinnit
- kuvaus nykyisestä kouluverkosta
- nykyisten koulutilojen kunto ja tilojen käyttö muuhun kuin opetustarkoitukseen
- pedagogiset seikat
- lähikoulun osoittamismenettely
- koulukuljetukset
- oppilashuoltopalvelut
- oppilasennusteet kunnan alueella ja oppilaaksiottoalueittain
- kuntarajat ylittävä yhteistyö
- henkilöstösuunnitelma opettajien ja muun koulun henkilökunnan osalta
- esitys perusopetuspalvelujen uudesta järjestämisestä
- esitys uudesta kouluverkosta ja oppilaiden lähikoulujärjestelyistä
- esitys henkilöstön sijoittamisesta
- arviointi päätösehdotusten vaikutuksista, muun muassa lapsiin kohdistuvista vaikutuksista.

Lisäksi työryhmä päätti, että tehdään lapsivaikutusten seuranta-arvio (jälkiarviointi) nykytilanteen pohjalta.

Työryhmä kokoontui seuraavaan kerran 22.3.2023. Työryhmä valmisti kokouksessaan lautakunnalle esityksen Olhavan koulun lakkauttamisprosessin etenemisestä.

Esittelijä vs. sivistysjohtaja Jari-Jukka Jokela

Päätösesitys Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää Olhavan koulun lakkauttamisprosessin etenemisestä ja antaa päätöksen tiedoksi kunnanhallitukselle.

Keskustelun kuluessa vs sivistysjohtaja teki muutetun päätösesityksen.

Muutettu päätösesitys Vs sivistysjohtaja Jari-Jukka Jokela

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta esittää lin Olhavan koulun lakkauttamista ja päättää aloittaa Olhavan koulun lakkauttamisen valmistelun. Sen johdosta ilmoitetaan asian vireillä olemisesta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä hallintolain (6.6.2003/434) 41§ mukaisesti, mitä varten järjestetään tiedotustilaisuus kuntalaisille Olhavan koululla. Lisäksi varataan mahdollisuus jättää kirjallisia kannanottoja.

- Ilmoitus asian vireillä olemisesta ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta julkaistaan kunnan ilmoitustaululla, internet-sivuilla, peruskoulun Wilma-järjestelmässä, kirjeitse Olhavan koulua lv. 21-22 käyneiden oppilaiden koteihin sekä paikallislehdissä Rantapohja ja li-Sanomat.

-Olhavan koulun henkilöstölle järjestetään kuulemistilaisuus 11.4.23.

-Lapsivaikutusten arvioinnin seuranta-arvio järjestetään Olhavan koulua viime lukuvuonna käyneille nykyisille 2.-6.-luokkalaisille Haminan ja Kuivaniemen kouluilla 12.-13.4.23

-Tiedotustilaisuus järjestetään Olhavan koululla 19.4.23 klo 17.30 alkaen.

-Kirjalliset kannanotot Olhavan koulun lakkauttamisesta tulee jättää kunnanvirastolle 26.04.2023 klo 15.00 mennessä osoitteella: lin kunta, Jokisuuntie 2, 91100 li tai sähköpostitse kunta@ii.fi

Kyseisten tilaisuuksien jälkeen asia viedään opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan ja kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuuston päätettäväksi.

Tämä päätös annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle.

Päätös Hyväksyttiin.

Merkittiin, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Opetvarh 17.05.2023 § 52

Valmistelija Vs. sivistysjohtaja Jari-Jukka Jokela

1. Lähtökohdat

Talousarviossa 2020 hyväksyttiin yhtenä toiminnallisen muutoksen osana, että Olhavan koulun tilannetta tarkastellaan kunnanvaltuuston vuonna 2015 tekemän palveluverkkoselvityksen linjausten mukaisesti. Selvityksessä linjattiin,

että Olhavan koulun tilannetta tarkastellaan, mikäli oppilasmäärä on kahtena peräkkäisenä lukuvuotena alle kolmekymmentä oppilasta. Koska tämä oli toteutunut, Olhavan koulun tilanne otettiin tarkasteluun. Tarkastelu tarkoitti erilaisten vaihtoehtojen selvittämistä. Kun tarkastelujen pohjalta päädyttiin näkemykseen tarvittavista toimista, vietiin prosessi päätöksentekoon hallintosäännön mukaisesti. Vuoden 2020 talousarvion käsittelyn yhteydessä kunnanhallitus kokouksessaan 23.11.2020 §311 hyväksyi esityksen, jossa opetuksen ja varhaiskasvatuksen toiminnallisissa muutoksissa edetään Olhavan koulun ja Tenavatuvan osalta opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan hyväksymän palvelusuunnitelman mukaisesti eli nämä toiminnot lakkautetaan 1.8.2022 alkaen ja esitti tätä edelleen kunnanvaltuustolle. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 7.12.2020 §95, että Olhavan koulu ja Tenavatupa lakkautetaan 1.8.2022. Koulun lakkauttamisesta pitää tehdä vielä erikseen hallinnollinen kunnanvaltuuston päätös. Varhaiskasvatuspalveluiden osalta päätöksen voi tehdä opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta.

Hallintolain 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava palveluverkkoa koskevan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Kunnassa viime kädessä arvioidaan, mitä selvityksiä päätöksen valmisteleminen tarvitaan. Olhavan koulun ja Tenavatuvan osalta selvittelyä on tehty pääasiassa Palvelusuunnittelun 2020-2025 työryhmässä ja lisäksi Olhavan koulun työryhmässä. Asiaa on lisäksi esitelty ja käsitelty edellä kuvatun kaltaisesti kunnan päätöksenteossa, hallintoelimissä ja viranhaltijoiden valmistelemana.

lin kunnanvaltuusto lakkautti Olhavan koulun kokouksessaan 1.11.2021 (§183). Kunnanvaltuuston päätöksestä tehtiin kolme valitusta hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeus antoi asiassa kumoamispäätöksen 15.11.2022. Päätöksessään hallinto-oikeus totesi, että lin kunta ei ole toteuttanut hallintolain 41§:n perusteella kuuluvaa tiedottamisvelvollisuuttaan ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien varaamisvelvollisuutta riittävästi.

2. Tehdyt selvitykset ja raportti

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta nimesi kokouksessaan 23.1.2020 §6 Olhavan koulun työryhmän.

Kumoamispäätöksen jälkeen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta perusti 26.1.2023 uuden Olhavan koulun työryhmän päivittämään edellisen työryhmän tekemän raportin. Uuteen työryhmään opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta nimesi lautakunnan edustajiksi Minna Paakkolan, Leena Tiiron ja Pekka Koskelan sekä viranhaltijoista sivistysjohtaja Tuomo Lukkarin. Myöhemmin Minna Paakkola erosi lautakunnan puheenjohtajuudesta ja uusi puheenjohtaja Reijo Kehus korvasi Paakkolan. Sivistysjohtajan korvasi työryhmässä vs. sivistysjohtaja.

Työryhmä kokoontui kolme kertaa ja kolmannen kokouksen jälkeen 2.5.23 se lähetti raportin (liite) lautakunnan hyväksyttäväksi. Työryhmä antoi vs. sivistysjohtajalle oikeuden tehdä raporttiin teknisiä lisäyksiä.

3. Palveluiden järjestäminen

Kunta järjestää perusopetusta kaikille sen alueella asuville oppivelvollisille. Kunnan opetuksen järjestämisvelvollisuutta ei siis ole kytketty lapsen kotikuntalain mukaiseen kotikuntaan, vaan lapsen asuinkuntaan. Suomessa on noin 3200 koulua, joissa annetaan perusopetusta. Niistä valtaosa (n.98%) on kunnallisia. Asuinkunta osoittaa oppivelvollisille koulupaikan ns. lähikoulussa.

Lähikoulu ei välttämättä ole fyysisesti lähin koulu. Oppivelvollinen voi pyrkiä myös muuhun kuin kunnan osoittamaan kouluun, mutta subjektiivista oikeutta päästä tähän kouluun hänellä ei ole.

Perusopetus on kunnan järjestämää palvelua. Kunta opetuksen järjestäjänä päättää myös kouluverkosta ja oppilaiden sijoittamisesta kouluihin. Kouluverkosta tai yksittäisen koulun perustamisesta tai lakkauttamisesta päättää kunnanvaltuusto. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää opetuksen taloudesta, suunnitelmista, henkilöstömitoituksesta ja toiminnan arvioinnista.

4. Olhavan koulun oppilasmäärän kehitys

VUOSILK		2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
1.lk		6	1	8	3
2.lk		4	7	1	6
3.lk		5	4	7	1
4.lk		3	4	4	7
5.lk		5	3	4	4
6.lk		8	-	-	-
		31	19	24	21

VUOSILK	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30
1.lk	3	5	4	2	4	3	4
2.lk	1	3	5	4	2	4	3
3.lk	2	1	3	5	4	2	4
4.lk	3	2	1	3	5	4	2
5.lk	1	3	2	1	3	5	4
6.lk	-	-	-	-	-	-	-
	10	14	15	15	18	18	17

Kuudennen luokan oppilaat on siirretty Kuivaniemen koululle.

5. Olhavan koulun lakkauttamisesta syntyvät säästöt

Säästöt vuositason yhteensä

opettajat	76 827,50€
ohjaaja	25 673,75€
ateria- ja puhtauspalvelut	35 000,00€
kiinteistö	43 705,00€
Yhteensä	181 206,25€

6. Vaikutusten arviointia

Koulun lakkauttamisen ja jatkamisen yhteydessä kuntapäättäjät joutuvat punnitsemaan omia ja kuntansa arvoja. Vaikutusten arvioinnissa punnitaan myös kykyä hahmottaa päätösten vaikutuksia ja merkityksiä. Vaikutusten arviointia tulee toteuttaa suunnittelusta lähtien, osallisuuden kautta, päätöksenteon yhteydessä ja myös päätöksen toimeenpanossa ja jälkiseurannassa.

Vaikutuksia arvioidaan monesta näkökulmasta. Vaikutusten ennakko-arvioinnissa yhdistetään eri näkökulmia samaan arviointityöhön. Käsiteltävä asia vaikuttaa siihen, mitä näkökulmia on syytä ottaa huomioon. Olhavan koulun tilanteen tarkastelussa korostuvat erityisesti ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi sekä lapsivaikutusten arviointi. Myös hyvinvointivaikutusten ja sosiaalivaikutusten arviointi on syytä huomioida ja huolehtia myös yhdenvertaisuudesta.

Vaikutusten arvioinnissa on pyritty etenemään seuraavien kysymysten kautta. Kysymyksiä tulee edelleen esittää, sekä päätöksentekoa ennen, sen aikana että sen jälkeen.

Mitä vaikutusten arvioinnilla tavoitellaan?

Priorisointi → taloudellisuus – laadukkuus – tasapuolisuus – arvot?

Mitä ratkaisuvaihtoehtoja on?

Mitä positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia eri vaihtoehtojilla on?

Millaiseen tietoon analyysi vaikutuksista perustuu? Mitä ei tiedetä?

Mikä vaihtoehto on kokonaisuutena paras ja miksi?

Onko ehdotuksella haitallisia seurauksia erityisesti jollekin ryhmälle / kokonaisuudelle?

Mitä ristiriitaisia tai kilpailevia näkökulmia asiaan liittyy?

Mitä päätöksen toimeenpanossa tulee huomioida?

Mihin asioihin seurannassa on kiinnitettävä huomiota?

Lapsivaikutusten arvioinnista:

Koulu- ja varhaiskasvatusverkolla on merkitystä:

- Lasten ja nuorten kasvuun, kehitykseen ja terveyteen
- Lasten ja nuorten perheeseen, asumiseen ja talouteen
- Lasten ja nuorten liikkumiseen, vapaa-aikaan ja turvallisuuteen
- Lasten ja nuorten kasvuyhteisöihin, sosiaalisuuteen ja mahdollisuuksiin

Olhavan koulun tilanteen tarkastelussa vaikutusten arviointia on tehty suunnittelusta lähtien. Eri vaihtoehtoista on pyritty nostamaan esille oleellimmat näkökulmat vaikutusten arvioinnin keinoin.

7. Tehdyt toimenpiteet maaliskuussa 2023

Kuulemisprosessista kuulutettiin maaliskuussa 2023 lehdissä, kunnan nettisivustolla ja sosiaalisessa mediassa.

Olhavan koulun henkilöstöä kuultiin 11.4.23 Lapsivaikutusten seuranta-arvio tehtiin Haminan ja Olhavan kouluilla 12.-13.4.23. Tiedotustilaisuus järjestettiin Olhavan koululla 19.4.23 Kirjalliset kannanotot Olhavan koulun lakkauttamisesta tuli jättää 26.04.2023 mennessä.

Lapsivaikutusten seuranta-arvio tehtiin Haminan koululla 12.4. ja Olhavan koululla 13.4.23. Olhavan koulun entinen koulunjohtaja, nykyinen Kuivaniemen koulun luokanopettaja ja siis lasten tuntema opettaja, suoritti arvioinnin molemmilla kouluilla ja hänen laatima arvioinnin kooste on seuraavassa. Seuranta-arvio noudatti hyväksyttä kaavaa, mitä on käytetty aiemminkin eri lakkauttamisprosesseissa.

1. Millainen minun nykyinen kouluni on?

Keräsimme positiivisia ja negatiivisia kokemuksia koulusta. Oppilaat kirjoittivat itsenäisesti lapuille asioita/sanoja, jotka kiinnittivät itse positiiviset asiat ja negatiiviset asiat -alustalle. Tämän jälkeen kävimme keskustelua esille nousseista asioista ja niitä sai vielä halutessaan täydentää.

Positiivisiksi asioiksi nousivat kaverit *"paljon uusia kavereita/tuttuja/seuraa"* ja opettajat; *"kivat ja hyvät opettajat"* ja iso koulu tuntui myös kivalta asialta.

Negatiivisiksi asioiksi nousivat: *"kouluun on pitkä matka"* ja *"joutuu odottelemaan" tai "matka kestää liian kauan"*. Koululla on *"paljon uusia ihmisiä"*, joita ei tunne, niin opettajia kuin oppilaita. Välillä *"tulee riitoja toisten"* kanssa ja uusiin toimintoihin/toimintamalleihin sopeutuminen vie aikaa.

2. Mitkä asiat hankaloittavat minun oppimistani tai koulunkäyntiäni?

Oppilaat tekivät tehtävää aluksi parityönä ja käytiin lopuksi yhdessä läpi. Oppilaat kokivat näiden asioiden nimeämisen vaikeina. Osa oppilaista ei osannut laittaa tai kertoa mitään hankaloittavaa asiaa.

Häiritsevinä asioina koettiin *"kaverit, jotka höpöttävät tai häiritsevät puheilla tai kuiskailemalla"*. Taksimatkan aikana *"puhelimien käyttö, joka saa aivot solmuun"*. *"Välitunnit ja ruokatunnit tuntuvat liian lyhyiltä"*, *"Opettajat vaihtuvat eri tunneille"* ja *"pitkät koulupäivät, jotka jatkuvat klo 15 asti"*.

3. Koulumatka

Koulumatkasta käytiin keskustelua ja pohdittiin aikaisempaa matkaa ja nykyistä matkaa. *"Koulupäivän pituus kuljetuksineen tuntuu pitkältä"*; lähtö klo 8 aikoihin ja myöhäisin paluu klo 16 aikoihin. *"Välillä väsymystä pitkästä koulupäivästä ja harrastuksiin ehtiminen on välillä haastavaa."* On myös oppilaita, jotka ovat muuttaneet lähemmäksi koulua ja voivat nyt kulkea kävellen tai pyöräillen kouluun.

Ratkaisua koulumatkan pituuteen he eivät aluksi osanneet sanoa. Keskustelussa ehdotuksena tuli *"kuljetus koululle niin, että odotusta ei muodostuisi"*. Toisaalta osa oppilaista toivoi aamulle ulkoiluaikaa ennen koulupäivän alkua. Osa kertoi tottuneensa jo matkustamiseen *"Matka on pitkä, mutta siihen on tottunut"*, *"koulumatkan pituus on se mikä on"*.

4. Koulun vaihtamiseen liittyviä tunteita

Kävimme keskustelua koko ryhmän kanssa. Keskustelu oli pääasiassa kavereihin liittyvää. Muutama oppitunteihin ja liikuntaan liittyvä kommentti. *"Uuteen isompaan kouluun meno tuntui jännittävältä."* *"Kavereita sai kuitenkin nopeasti ja kavereita on monenlaisia."* *"Myös entisiin kavereihin, jotka ovat muuttaneet, on pidetty yhteyttä."* *"Ajattelin, että saan enemmän kavereita."* *"Saan vain oman luokan opetusta, helpompi keskittyä, kun kaikki tekee samaa asiaa."* *"Ei ole ollut vaikutusta, onko yhdysluokka vai oman luokkatason opetusta."* *"Jalkapalloareena on kiva, liikuntatunneille parempi ympäristö."*

5. Mistä on hyvä koulu tehty?

Jokainen oppilas sai kirjoittaa asioista omalle paperille itsenäisesti.

Piha: Hyviä rimpuilutelineitä, hyvä jalkapallokenttä ja maali, kiikkuja ja leikkivälineitä, paljon maaleja, koripallo alue ja nurmipiha. Hyvin

kunnossapidetty piha, jossa on paljon mahdollisuuksia erilaisille peleille ja leikeille.

Luokka: Paljon tilaa, toimivat videotykit, kaiuttimet ja valot. Tarvikkeita esim. kyniä, kumeja, teroittimia, papereita ja viivoittimia. Kuulosuojaimia, palloja ja pehmeitä penkkejä. Ei yhdysluokkia. Sisustus niin, että luokka on valoisa, viihtyisä ja kodikas.

Lähiympäristö: Puhdas ympäristö, luonto, rauhallinen alue. Lähellä liikuntapaikkoja, kalastuspaikka. Kirjasto sekä koti.

Opettaja: Opettaja olisi reilu ja puuttuu kiusaamisiin ja luokan hyvinvointiin. Kiva, hauska, rauhallinen, sopivan rento ja ymmärtäväinen. Hyvä, joka osaa opettaa kunnolla asiat, muistiinpanoja olisi hyvä olla.

Oppilaat: Oppilaat olisivat ystävällisiä, reiluja, kannustavia ja avuliaita toisia kohtaan. Että kaikki osaisivat pitää hauskaa ja olla rauhallisia tarvittaessa. Kukaan ei kiusaisi ketään ja erilaiset oppilaat hyväksytään mukaan. Mukavia, kivoja, rauhallisia ja rehellisiä. Eivät syrji tai kiusaa ketään.

Mitä kaipaat entisestä koulustasi: Kavereita, joka ovat muuttaneet tai menneet toiselle koululle. Opettajia ja sitä pienen koulun rauhallisuutta. Kaipaen ihan kaikkea. Pesäkeinua ja isoa mäkeä. Koulun omaa kirjastoa ja lyhyttä koulumatkaa. Pihaleikkejä. Harrastukset olivat lähempänä. Kaikki tunsivat toisensa.

8. Työntekijöiden kuuleminen

Olhavan henkilöstöä kuultiin 11.4.23. Kaikki kutsutut osallistuivat tilaisuuteen. Käsiteltävät asiat olivat:

- neuvottelun/kuulemistilaisuuden tausta/työnantajan selvitys asian tämänhetkisestä vaiheesta
- sovellettavat säädökset ja ohjeet
- vaikutukset viranhaltijan ja työsuhteisten asemaan
- viranhaltijan/työntekijän kannanotto asiaan
- selvitettäväksi pyydettyt asiat

9. Kirjalliset kannanotot

Olhavan työryhmä kokoontui 2.5.23 hyväksymään päivitetyn Olhavan raportin (liite), johon koottu mm. kaikki annetut kirjalliset kannanotot. Kuntalaiset ottivat kantaa kannanotoissa koulun ja kylän elinvoiman säilymiseen. Monissa kannanotoissa korostettiin kylien tasa-arvoista kohtelua suhteessa taajama-alueeseen.

10. Lopuksi

Vs. sivistysjohtaja on lisäksi pyytänyt controllerilta väestönkehityksen menneiltä vuosilta lin pohjoisilta alueilta. Tämä taulukko on lisätty teknisenä lisäyksenä raporttiin.

Työryhmä totesi 2.5.23 kokouksessaan, että Olhavan päivitetty raportti ja lakkauttamisasiä lähetetään kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston päätettäväksi. Työryhmä katsoo työnsä päättyneeksi.

Esittelijä

vs. sivistysjohtaja Jari-Jukka Jokela

Päätösesitys	Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää, 1. että se hyväksyy Olhavan koulun 10.5.23 päivitetyn raportin ja 2. että se esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle Olhavan koulun lakkauttamista 1.8.2023 lähtien.
Päätös	Lautakunta teki teknisen korjauksen koulun lakkauttamisesta syntyviin säästöihin kiinteistökulujen osalta. Pekka Nevalainen esitti, että Olhavan koulun toiminta jatkuu 1.8.23 alkaen Olhavassa. Pirjo Klasila, Veliheikki Hyvärinen ja Pekka Koskela kannattivat esitystä. Suoritettiin nimenhuutoäänestys. Päätösesitystä kannattavat sanoivat JAA ja Pekka Nevalaisen esitystä kannattaneet sanoivat EI. Äänestystulos JAA 4 ja EI 5. JAA äänestivät Leena Tiiro, Juho-Jussi Heinäaho, Aila Paaso ja Katja Torvinen. EI äänestivät Reijo Kehus, Pirjo Klasila, Veliheikki Hyvärinen, Pekka Nevalainen ja Pekka Koskela. Aila Paaso, Leena Tiiro, Katja Torvinen ja Juho-Jussi Heinäaho jättivät päätökseen eriävän mielipiteensä. Merkittiin, että pykälä tarkistettiin kokouksessa. Kokoustauko pidettiin klo 18.05-18.10.

Khall 22.05.2023 § 134

Valmistelija	vs. sivistysjohtaja Jari-Jukka Jokela Olhavan koulun lakkauttamispäätös on tehty lautakunnassa (7.10.2021 §95), kunnanhallituksessa (18.10.2021 §293) ja valtuustossa (1.11.2021 § 183). Hallinto-oikeus on kumonnut (15.11.2022) kunnanvaltuuston 1.11.2021 § 183 tekemän päätöksen perustaen päätöksensä puutteelliseen kuulemiseen koulun lakkauttamisen vaikutusten osalta. Itse päätöstä ei ole moitittu. Aiemmin tehty päätös on perustunut laajempaan palveluverkkoselvitykseen sekä erityisesti siinä luotuihin periaatteisiin, jotka määrittelevät, milloin ja millä periaatteilla laskettu oppilasmäärä ja siinä tapahtuvat muutokset johtavat prosessiin, jolla määritellään kouluverkon muutokset ja mahdolliset koulujen lakkauttamiset. Kyseiset periaatteet on yhdessä hyväksytty ja niihin on periaatetasolla sitouduttu. Aiemman päätöksen perusteet, oppilasmäärä tai toimintaympäristö ei ole muuttunut ainakaan koulun jatkumista tukevaan suuntaan. Päinvastoin, oppilaskehitys on jatkanut laskevalla kehityspolulla. Toteutuneen historian ja ennusteen (alla) mukaan Olhavan koulun oppilasmäärä vaihtelee vuodesta 2023 vuoteen 2030 välillä 10-18.
--------------	--

Seuraavassa taulukossa on 4.4.23 päivitetty oppilastilasto (kunnassa asuvat oppilaat):

OLHAVAN KOULU (6.lk siirretty jo aiemmin Kuivaniemen kouluun)

lk	2023- 24	2024- 25	2025- 26	2026- 27	2027- 28	2028- 29	2029- 30
1	3	5	4	2	4	3	4
2	1	3	5	4	2	4	3
3	2	1	3	5	4	2	4
4	3	2	1	3	5	4	2
5	1	3	2	1	3	5	4
6	-	-	-	-	-	-	-
Yht.	10	14	15	15	18	18	17

lin kunta on ollut ja on jatkossakin isojen taloudellisten haasteiden edessä. Kunnan palveluiden kulutaso on kestäättömällä polulla. Palveluverkkosuunnitelma on ollut ja on edelleen merkittävä peruspilari talouden tasapainottamisen tiellä. Palveluverkon periaatteissa pysyminen ja siihen kuuluvien toimenpiteiden tekeminen on kriittisen tärkeää. Tehdyt ratkaisut, joista Olhavan koulun lakkauttaminen on merkittävä osa, ovat saaneet pahinta talouden syöksykierrettä oikaistua, mutta niissä pysyminen ja jatkotoimenpiteiden tekeminen on kriittistä kunnan terveen talouden ja resurssien asianmukaisen suuntaamisen sekä itsenäisen kunnan jatkon kannalta.

Resurssien käytön, kokonaistalouden ja kunnan kehityspolun kannalta Olhavan koulun lakkauttamisen perusteet ovat ilmeiset. Taloudellisten realiteettien lisäksi toiminnalliset ja opetuksen toteuttamisen laadulliset ja tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen liittyvät tosiasialliset perusteet tukevat koulun lakkauttamista. Ottaen huomioon, että oppilasmäärä jakaantuu luokille 1-5, siitä muodostuu hyvin epätarkoituksen mukaiset oppilasryhmät. Pahimmillaan yhdellä vuosiluokalla on 1-2 oppilasta. Kun ennusteen mukaan oppilaita on 10-15, se tarkoittaa käytännössä yhden opettajan koulua, jolloin yhden opettajan opetettavana on viisi vuosiluokkaa. Tämä vaikeuttaa laadukkaan ja järkevän opetuksen järjestämistä. Yhden opettajan koulussa ei pystytä eriyttämään opetusta riittävässä määrin. Tällöin on uhkana, että lapsen oikeus hänen tasoiseen opetukseen vaarantuu. Opettajalla ei myöskään ole läsnäolevaa pedagogista tukea kuin kerran viikossa erityisopettajan toimesta. Tämä johtaa myös tilanteeseen, jossa opettajalla ei ole riittävästi aikaa oppilasta kohden kohdata oppilaan omaa luokkatasoa eikä antaa hänelle henkilökohtaista tukea. Luokilla 1-5 opettavien oppiaineiden kirjo on jo varsin laaja, jolloin myös tätä kautta opettaja joutuu kohtuuttoman haasteen eteen.

Aikanaan tehdyn Olhavan koulun lakkauttamisen perusteet ovat edelleen vahvat niin opetuksen toteuttamisen kuin taloudenkin näkökulmasta. Tehdyt lisäselvitykset sekä kuulemiset ja muut arviot tukevat kokonaisuutena aiemmin tehtyä lakkauttamispäätöstä. Kuten lautakunnan valmistelijan virkavastuulla tehty esityskin.

Esitän, että kunnanhallitus päättää lakkauttaa Olhavan koulun.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Manninen Marjukka

Ptk tark.

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle Olhavan koulun lakkauttamista 1.8.2023 lähtien.
Päätös	Helka Tapio esitti, että kunnanhallitus ei esitä kunnanvaltuustolle koulun lakkauttamista 1.8.2023 lähtien. Ilkka Pakonen ja Petri Hyvönen kannattivat esitystä. Teijo Liedes esitti asian jättämistä pöydälle. Heli-Hannele Haapaniemi, Leena Tiiro ja Petri Tervonen kannattivat esitystä. Reijo Kehus esitti asian käsittelyn jatkamista. Helka Tapion kannatti esitystä. Suoritettiin nimenhuutoäänestys. Käsittelyn jatkamista kannattavat sanoivat JAA ja Teijo Liedeksen esitystä asian jättämistä pöydälle kannattavat sanoivat EI. Äänestystulos JAA 6 ja EI 5. JAA (6) äänestivät Ilkka Pakonen, Hannu Kaisto, Petri Hyvönen, Reijo Kehus, Helka Tapio ja Sanna Valaja. EI (5) äänestivät Teijo Liedes, Heli-Hannele Haapaniemi, Inka Laurila, Petri Tervonen, Leena Tiiro. Helka Tapio esitti, että kunnanhallitus ei esitä kunnanvaltuustolle Olhavan koulun lakkauttamista. Kunnanhallitus lähettää opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle selvitettäväksi ns. pienten koulun järjestämisen mahdollisuudet tarkoituksenmukaisella tavalla, laajuudella ja aikataululla niin, että se aloittaisi 1.8.2024 alkaen. Ilkka Pakonen ja Petri Hyvönen kannattivat esitystä. Suoritettiin nimenhuutoäänestys. Päätösesitystä kannattavat sanoivat JAA ja Helka Tapion esitystä kannattaneet sanoivat EI. Äänestystulos JAA 5 ja EI 6. JAA (5) äänestivät Teijo Liedes, Heli-Hannele Haapaniemi, Inka Laurila, Petri Tervonen, Leena Tiiro. EI (6) äänestivät Ilkka Pakonen, Hannu Kaisto, Petri Hyvönen, Reijo Kehus, Helka Tapio ja Sanna Valaja. Teijo Liedes, Leena Tiiro, Petri Tervonen ja Heli-Hannele Haapaniemi jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Khall 05.06.2023 § 160

Valmistelija	vs. sivistysjohtaja Jari-Jukka Jokela, hallinto- ja talousjohtaja Virpi Kolehmainen Kunnanhallituksen (22.5.2023 §134) päätöksen jälkeen on todettu esteellisyys asian käsittelyssä. Esteellisyyden toteamisen sekä prosessin korjaamisen osalta on pyydetty ohjeistusta Kuntaliiton lakiosastolta. Juristeilta saatun näkemyksen mukaan kyseessä on esteellisyys ja näin ollen menettelyvirhe. Tämän johdosta tehty päätös tulee kumota ja asiasta tulee tehdä uudelleen päätös, jonka yhteydessä virheellinen menettely korjataan.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka
Päätösesitys	Kunnanhallitus kumoaa aiemmin (22.5.2023 §134) tekemänsä päätöksen, käy lähetekeskustelun prosessin uudelleen käsittelystä ja lähettää asian opetus- ja

varhaiskasvatuslautakunnan valmisteltavaksi. Valmistelun jälkeen asia palaa kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuuston päätettäväksi.

Päätös

Helka Tapio esitti kokouksen yleiskeskustelun aikana eriävän näkemyksensä asian käsittelyssä todetusta esteellisyydestä. Puheenjohtaja totesi, että Tapio voi jättää eriävän mielipiteen päätökseen. Helka Tapion esitys raukesi kannattamattomana.

Muutettu päätösesitys:

1) Kunnanhallitus toteaa esteellisyyden asian käsittelyssä:

2) Kunnanhallitus kumoaa aiemmin (22.5.2023 §134) tekemänsä päätöksen, käy lähetekeskustelun prosessin uudelleen käsittelystä ja lähettää asian opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan valmisteltavaksi.

3) Valmistelun jälkeen asia palaa kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuuston päätettäväksi.

Hyväksyttiin.

Helka Tapio jätti eriävän mielipiteen koskien päätöksen kohtaa 1.

Khall 21.08.2023 § 187

Valmistelija

talous- ja hallintojohtaja Virpi Kolehmainen

Oikaisuvaatimuksessa kunnanhallituksen päätös 05.06.2023 § 116 pyydetään kumoamaan kokonaisuudessaan ja voimassa olevaksi päätökseksi pyydetään toteamaan kunnanhallituksen kokouksessa 22.5.2023 § 134 tehty päätös.

Kunnanhallituksen (22.5.2023 §134) tekemän päätöksen jälkeen oli todettu esteellisyys asian käsittelyssä. Esteellisyyden toteamisen sekä prosessin korjaamisen osalta pyydettiin ohjeistusta Kuntaliiton lakiosastolta.

Luottamushenkilön esteellisyydestä kunnanhallituksessa ja lautakunnassa on voimassa, mitä hallintolain 27-30 §:ssä säädetään esteellisyydestä, esteellisyyssperusteista, esteellisyyden vaikutuksesta ja esteellisyyden ratkaisemisesta. Sovellettavaksi voi tulla ns. intressijäävi, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen hallintolain 28.2 §:n 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen, kuten luottamushenkilön lapselle. Lisäksi joissakin tilanteissa esteellisyys saattaa tulla arvioitavaksi myös hallintolain 28.1 §:n 7 kohdan mukaisen yleislausekejääviyden perusteella: luottamus henkilön puolueettomuuteen muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Muun luottamushenkilön kuin valtuutetun esteellisyyden vaikutuksista säädetään hallintolain 27 §:ssä. Esteellisenä ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä. Käsittely kielto koskee kaikkia asian ratkaisun vaiheita (vireillepano, valmistelu, päätöksenteko, täytäntöönpano) ja kaikkia sellaisia toimia, jotka voivat jollakin tavalla vaikuttaa tehtävän päätöksen sisältöön. Läsnäolokielto merkitsee, että esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta ennen kyseisen asian käsittelyn aloittamista. Tällä tavoin varmistetaan, ettei hän voi vaikuttaa asiaan läsnäolollaan.

KHO 29.2.2000 T 399 on todettu, että "Valtuuston tehtävänä on arvioida, onko hallituksen suorittama asian valmistelu, ml. vaikutusmahdollisuuksien

varaaminen, ollut riittävää. Hallintolain 41 §:n mukainen vaikutusten varaaminen eli ns. kuntalaiskuuleminen on katsottu osaksi valmistelua. Esteellisyys tarkoittaa paitsi käsittelykieltoa, joka koskee kaikkia asian ratkaisun vaiheita myös kaikkia toimia, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa tehtävän päätöksen sisältöön. Menettelytapavirheen oikaisu ulottuu siten myös hallintolain mukaiseen vaikutusmahdollisuuksien varaamiseen.

Kuntaliiton ohjauksen mukaisesti kyseessä on esteellisyys em. perustein ja näin ollen menettelyvirhe, jonka johdosta kunnanhallituksen 22.5.2023 § 134 tehty päätös tulee kumota ja asiasta tulee tehdä uudelleen päätös virheellisen menettelyn korjaukseksi.

Esittelijä Kunnanjohtaja Manninen Marjukka

Päätösesitys Kunnanhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös Helka Tapio esitti oikaisuvaatimuksen hyväksymistä; esitys raukesi kannattamattomana.

Päätösesitys hyväksyttiin.

Helka Tapio jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Jari-Jukka Jokela poistui esteellisinä (osallistuminen valmisteluun) §187 käsittelyn (klo 20.15 - 20.24) ajaksi.

Khall 13.11.2023 § 273
101/00.01.02.00/2023

Valmistelija kunnanjohtaja Marjukka Manninen, sivistysjohtaja Tuomo Lukkari

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 21.9.2023 päivätyllä kirjeellään pyytänyt lin kunnalta lausuntoa Heidi Sandbergin tekemään kunnallisvalitukseen koskien lin kunnanhallituksen päätöstä 21.8.2023 §187 (diaarinumero 1317/03.04.04.10/2023).

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää antamaan lausunnon valituksen johdosta. Lausunnossa on annettava selostus asiasta, vastattava esitettyihin vaatimuksiin ja perusteluihin sekä lausuttava esitetystä selvityksestä.

Asiakirjoihin tulee liittää valituksenalaisen päätöksen perusteina olevat asiakirjat. Hallinto-oikeus pyytää sisällyttämään lausuntoon luettelon lausunnon liitteenä olevista asiakirjoista, jotta osapuolet saavat myöhemmin tietoonsa hallinto-oikeudessa olevan oikeudenkäyntiaineiston.

Lausunto, liiteluettelo, valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä muu selvitys on toimitettava hallinto-oikeuteen hallinto-oikeuden myöntämän (sähköposti 13.10.2023) lisäajan mukaisesti **19.11.2023 mennessä**.

Liitteenä lin kunnanhallituksen lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle koskien Heidi Sandbergin tekemään kunnallisvalitukseen koskien lin kunnanhallituksen päätöstä 21.8.2023 §187 sekä lausunnon mukana toimitettavat liitteet.

Esittelijä Kunnanjohtaja Manninen Marjukka

Päätösesitys	Kunnanhallitus antaa hallinto-oikeudelle liitteen mukaisen lausunnon.
Päätös	Muutettu päätösesitys: Kunnanhallitus antaa hallinto-oikeudelle kokouksessa täydennetyn lausunnon. Helka Tapio esitti, että kunnanhallitus ei hyväksy lausuntoa. Esitys raukesi kannattamattomana. Muutettu päätösesitys hyväksyttiin. Helka Tapio jätti päätökseen eriävän mielipiteen.